

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2006. július 13.*

A C-191/05. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2005. április 28-án

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: M. van Beek és A. Caeiros, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Portugál Köztársaság** (képviseli: L. Fernandes, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: portugál.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, P. Kūris (előadó),
J. Klučka és L. Bay Larsen bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

a főtanácsnok indítványának a 2006. február 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Keresetével az Európai Közösségek Bizottsága annak megállapítását kéri a Bíróságtól, hogy a Portugál Köztársaság – mivel megváltoztatta a „Moura, Mourão, Barrancos” különleges védelmi terület (a továbbiakban: KVT, illetőleg: érintett KVT) határait és ezáltal kivett olyan területeket, amelyek azon vadon élő madárfajok élőhelyei, amelyeknek a védelme az említett KVT kijelölését indokolta – nem teljesítette a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 1979/409/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.; a továbbiakban: irányelv) 4. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

2 A irányelv 4. cikke ekként rendelkezik:

„Az 1. mellékletben említett fajok fennmaradásának és szaporodásának biztosítása érdekében elterjedési területükön az élőhelyüket érintő különleges védelmi intézkedésekre van szükség.

Ebben az összefüggésben figyelembe kell venni:

- a) a kipusztulással fenyegetett fajokat;
- b) az élőhelyük meghatározott változásaira érzékeny fajokat;
- c) a kis állományuk vagy korlátozott helyi elterjedésük miatt ritkának minősített fajokat;
- d) az élőhelyük egyedi jellege miatt különleges figyelmet érdemlő egyéb fajokat.

Az állományszintek változásának irányát és ingadozásait az értékelések háttér-információiként figyelembe kell venni.

A tagállamok a mennyiségük és méretük szerint legalkalmasabb területeket e fajok védelme érdekében különleges védelmi területekké minősítik, figyelembe véve a fajok védelmi szükségleteit azokon a földrajzilag meghatározott tengeri és szárazföldi területeken, ahol ezt az irányelvet alkalmazni kell.”

- 3 Egy panaszt követően, amely szerint az érintett KVT-t minden tudományos megalapozottság nélkül módosították, a Bizottság 2003. október 17-én felszólító levelet intézett a portugál kormányhoz, amelyre a portugál hatóságok a 2003. december 19-i levelükben válaszoltak.
- 4 2004. július 9-én a Bizottság indokolással ellátott véleményt intézett a portugál kormányhoz, amely szerint a Portugál Köztársaság – mivel megváltoztatta az érintett KVT határát, ezáltal kivette azokat a területeket, amelyek olyan vadon élő madarak élőhelyei, amelyeknek a védelme az említett KVT kijelölését indokolta – nem teljesítette az irányelv 4. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, és felhívta a tagállamot az ahhoz szükséges intézkedések megtételére, hogy a véleményben foglaltaknak az értesítéstől számított két hónap alatt tegyen eleget. Miután tudomást szerzett a portugál hatóságok 2005. február 24-i válaszáról, a Bizottság – mivel úgy ítélte meg, hogy a helyzet továbbra sem kielégítő – a jelen kereset benyújtása mellett döntött.
- 5 A Bizottság a keresetében kifejti, hogy mivel az érintett KVT-t az 1999. szeptember 23-i 384-B/99. sz. törvényrendelet (Diário da República I., A sorozat, 223. sz., 1999. szeptember 29.) általi létrehozásakor kialakított határaihoz képest a 2002. május 20-i 141/2002. sz. törvényrendelettel (Diário da República I., A. sorozat, 116. sz., 2002. május 20.) lecsökkentette, a portugál kormány kizárt a védelemből több – a „Natura 2000” egységes űrlapon szereplő – vadon élő madárfajt, amely fajok e KVT létrehozásának alapjául szolgáltak, és amelyeket védeni kell ezen irányelv alapján.

- 6 A Bizottság ezenkívül hangsúlyozza, hogy az érintett KVT határai módosításának egyáltalán nincs tudományos megalapozottsága, ami ellentmond a Bíróság ítélkezési gyakorlatában megfogalmazott követelményeknek.
- 7 A portugál kormány elismeri, hogy függetlenül a tagállamok mérlegelési mozgásterétől, a KVT határának meg kell felelnie az irányelv rendelkezéseiben előírt kritériumoknak, ahogyan azt a Bíróság az ítélkezési gyakorlatában hangsúlyozza.
- 8 Az említett kormány állítása szerint az érintett KVT új, megfelelő határait jelenleg alakítják ki. Ez a határ figyelembe veszi egyrészt azon fajok megfelelő védelméhez kapcsolódó követelményeket, amely fajok az említett KVT kijelölését indokolták, mint például a szürke daru (*Grus grus*), az uhu (*Bubo bubo*), a barátkeselyű (*Aegypius monachus*), a törpesas (*Hieraaetus pennatus*), valamint a fakó keselyű (*Gyps fulvus*), másrészt a sztyeppe madarak szükséges védelmét a megfelelő területeken.

A Bíróság álláspontja

- 9 Emlékeztetni kell arra, hogy az irányelv 4. cikke különlegesen célirányos és megerősített védelmi rendszert ír elő az I. mellékletben említett fajok és a vándorfajok számára, amit az tesz indokolttá, hogy a leginkább veszélyeztetett, illetőleg a Közösség közös örökségének minősülő fajokról van szó (lásd ebben az értelemben a 169/89. sz. Van den Bourg ügyben 1990. május 23-án hozott ítélet [EBHT 1990., I-2143. o.] 11. pontját és a C-44/95. sz. Royal Society for the Protection of Birds ügyben 1996. július 11-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-3805. o.] 23. és 26. pontját).

- 10 Azt is hangsúlyozni kell, hogy a tagállamokat a KVT-k kijelölése és határaik meghatározása során az említett 4. cikk (1) és (2) bekezdésében szereplő ornitológiai kritériumoknak kell vezérelniük (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Royal Society for the Protection of Birds ügyben hozott ítélet 26. pontját).
- 11 A 141/2002. sz. törvényrendelet rendelkezéseiből következik, hogy az érintett KVT határait azért változtatták meg, mert ez a KVT magában foglalt olyan területeket is, amelyek nem jelentős élőhelyek a sztyepei madarak esetében.
- 12 Hangsúlyozni kell azonban, ahogyan azt a Bizottság helytállóan állította, hogy jóllehet az érintett KVT-ből az említett törvényrendelettel kivett területeken nem fordulnak elő sztyepei madarak, azonban azok az irányelv I. mellékletében szereplő más olyan vadon élő madarak – többek között a szürke daru (*Grus grus*), az uhu (*Bubo bubo*), a barátkeselyű (*Aegypius monachus*), a törpesas (*Hieraaetus pennatus*) és a fakó keselyű (*Gyps fulvus*) – élőhelyei, amelyeknek védelme az érintett KVT kijelölését indokolta.
- 13 E körülmények között a tagállam csak abban az esetben csökkentheti valamely KVT területét, vagy változtathatja meg annak határait, ha a KVT-ből kivett területek az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében már nem a legalkalmasabbak a vadon élő madárfajok védelme céljából.
- 14 A portugál kormány azonban a jelen esetben nem állította, hogy ilyen helyzet állna fenn.
- 15 Következésképpen a Bizottság által benyújtott keresetet megalapozottnak kell tekinteni.

- 16 Az előző megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Portugál Köztársaság – mivel megváltoztatta az érintett KVT határait, és ezáltal kivett olyan területeket, amelyek azon vadon élő madárfajok élőhelyei, amelyeknek a védelme az említett KVT kijelölését indokolta – nem teljesítette az irányelv 4. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

- 17 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Portugál Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A Portugál Köztársaság – mivel megváltoztatta a „Moura, Mourão, Barrancos” különleges védelmi terület határait, és ezáltal kivett olyan területeket, amelyek azon vadon élő madárfajok élőhelyei, amelyeknek a védelme az említett különleges védelmi terület kijelölését indokolta – nem teljesítette a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGKirányelv 4. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.**

- 2) **A Bíróság a Portugál Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

Aláírások